

Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Národný projekt Inštitút sociálnej ekonomiky

POUŽITIE VÝNIMIEK ZO ZÁKONA O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ

Výnimka podľa § 1 ods. 13 písm. u) na dodanie tovaru, alebo poskytnutie služieb a výnimka podľa § 1 ods. 14 na uskutočnenie stavebných prác, ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik, fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo chránená dielňa alebo v rámci programov chránených pracovných miest

Verzia 31.03.2022

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk www.employment.gov.sk www.ia.gov.sk

Použitie výnimiek z pôsobnosti Zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Výnimka podľa **§ 1 ods. 13 písm. u)** zákona o VO sa vzťahuje na **podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou** na **dodanie tovaru** alebo **poskytnutie služieb** pre verejného obstarávateľa,

1. ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,
2. ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo
3. ktoré sú dodávané chránenou dielňou alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov vykonávajúcich prácu v chránených dielňach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.¹

Výnimka podľa **§ 1 ods. 14** zákona o VO sa vzťahuje na **zákazku s nízkou hodnotou**, ktorej predmetom je uskutočnenie **stavebných prác** pre verejného obstarávateľa,

1. ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,
2. ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo
3. ktoré sú dodávané chránenou dielňou alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak najmenej 30 % zamestnancov vykonávajúcich prácu v chránených dielňach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.¹

Verejný obstarávateľ môže použiť uvedené výnimky v prípade, ak má zámer zadať zákazku registrovanému sociálnemu podniku (aj fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo chránenej dielni alebo v rámci programov chránených pracovných miest). Pri použití týchto výnimiek registrovaný sociálny podnik nemusí byť založený týmto verejným obstarávateľom. Predmetnú výnimku môže použiť akýkoľvek verejný obstarávateľ.

V prípade, **ak má obec vlastný registrovaný sociálny podnik** a spĺňa ďalšie zákonné podmienky, **tak môže zadať zákazku registrovanému sociálnemu podniku bez aplikovania zákona o verejnom obstarávaní na dodanie tovaru, poskytnutie služby a na uskutočnenie stavebných prác aj podľa výnimky podľa § 1 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní**. Táto výnimka zo zákona o verejnom obstarávaní nie je obmedzená iba na zákazky s nízkou hodnotou, ale je možné ju použiť aj pri podlimitných a nadlimitných zákazkách, ak sú kumulatívne splnené všetky požadované podmienky.

Pri použití niektorej výnimky verejný obstarávateľ neaplikuje postupy podľa zákona o verejnom obstarávaní, avšak má povinnosť preukázať hospodárnosť vynaložených finančných prostriedkov. **Na preukázanie hospodárnosti vynaložených finančných prostriedkov** spravidla realizuje **prieskum trhu**. Pri prieskume trhu aktuálnu cenovú ponuku registrovaného sociálneho podniku, v prospech ktorého má byť zadaná zákazka v režime výnimky, porovná s cenovými ponukami minimálne ďalších dvoch

¹ Napr. § 2 ods. 5 a 6 Zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

hospodárskych subjektov. Tieto hospodárske subjekty musia byť oprávnené dodávať tovar, poskytovať služby alebo uskutočňovať stavebné práce, ktoré tvoria predmet zákazky. Ak je ponuka registrovaného sociálneho podniku výhodnejšia ako ďalšie predložené ponuky, verejný obstarávateľ môže zadať zákazku registrovanému sociálnemu podniku v režime výnimky.

Verejný obstarávateľ by si mal **vo vnútornom predpise** určiť podmienky zadávania zákaziek z výnimky.

V prípade **zákaziek financovaných zo zdrojov EÚ** sa okrem zákona o verejnom obstarávaní musia dodržať pravidlá ustanovené Centrálnym koordinačným orgánom a príslušným riadiacim orgánom. Pri zadávaní zákaziek financovaných zo zdrojov EÚ, verejný obstarávateľ má povinnosť zabezpečiť transparentnosť, rovnaké zaobchádzanie, nediskrimináciu, proporcionalitu, hospodárnosť a efektívnosť aj v prípade, že sa na zákazku nebude vzťahovať pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní. Centrálny koordinačný orgán vydal *Jednotnú príručku k procesu a kontrole verejného obstarávania/obstarávania*, v ktorej sú uvedené osobitné pravidlá na zadávanie zákaziek nespádajúcich pod aplikáciu zákona o verejnom obstarávaní.

Z § 10 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva povinnosť pre verejných obstarávateľov najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka **uverejniť v profile vedenom na stránke Úradu pre verejné obstarávanie súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 10 000 eur, ktoré uzavreli za obdobie kalendárneho polroka a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 nevzťahuje tento zákon, t. j. zákazky z výnimky.** Verejný obstarávateľ a obstarávateľ v súhrnnej správe za každú takúto zákazku uvedú najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky, identifikáciu zmluvnej strany, s ktorou bola zmluva uzatvorená a ustanovenie § 1 ods. 2 až 14, na základe ktorého bola zmluva uzavretá, t. j. druh použitej výnimky. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ nie sú povinní v súhrnnej správe podľa prvej vety uviesť zmluvy, ktoré boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv.